Bijlage 4: Uitvoeringsprogramma 2027–2028

Energievisie Echt-Susteren

Gemeente Echt-Susteren

Inhoud

1. Inleiding 42

2. Activiteiten 43
- Overzicht activiteiten 43
- Energiebesparing 44
- Warmte 45
- Elektriciteit 46
- Proces en organisatie 47

3. Capaciteit 48

4. Middelen 49

5. Aan de slag 50

1. Inleiding

Echt-Susteren werkt aan een energieneutrale gemeente in 2050. De Energievisie 2027–2030 bouwt voort op de vorige visie en de Omgevingsvisie Echt-Susteren 2040. Dit programma vertaalt de koers naar concrete activiteiten voor 2027 en 2028.

De lokale opgave

De elektriciteitsvraag groeit door verduurzaming van gebouwen, bedrijven en vervoer. Netcongestie beperkt nieuwe aansluitingen en teruglevering. Daarom combineren we energiebesparing met slimmer netgebruik en stemmen we lokale opwek, opslag en verbruik op elkaar af.

De warmtetransitie heeft strategische prioriteit. Het warmteprogramma bepaalt welke oplossingen bij onze gebieden passen en in welke volgorde we starten. We ondersteunen inwoners en bedrijven die niet vanzelf kunnen verduurzamen. Daarbij verbinden we de uitvoering met wonen, economie en het programma Duurzaamheid.

Doel en reikwijdte

Het programma omvat 35 bestaande en nieuwe activiteiten voor energiebesparing, warmte, elektriciteit en proces en organisatie. Naast autonome verduurzaming kiezen we voor een doelgroepgerichte en gebiedsgerichte aanpak. De tabellen tonen type, status en planning. De werkraming onderbouwt capaciteit en middelen.

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de activiteiten. Hoofdstukken 3 en 4 behandelen capaciteit, middelen en dekking. Hoofdstuk 5 gaat over uitvoering, monitoring en actualisatie. In 2028 bereiden we de periode 2029–2030 voor.

Leidende principes

Zes gelijkwaardige principes. We passen ze in samenhang toe en motiveren keuzes wanneer belangen botsen.

Energiebesparing als fundament

Minder energievraag, lagere kosten en minder druk op het energiesysteem.

Streven naar betaalbare energievoorziening

Maatschappelijke kosten en de mogelijkheden van inwoners en bedrijven wegen mee.

Zorgvuldige ruimtelijke inpassing

Energie verbinden met de kwaliteit van onze leefomgeving en andere ruimtelijke opgaven.

Verstandige opwek van hernieuwbare energie

Opwek koppelen aan lokaal verbruik en beschikbare netcapaciteit.

Gebiedsgericht denken

Uitgaan van de lokale situatie en afstemmen met buurgemeenten, regio en provincie.

Collectief voorzien in onze toekomstige energievoorziening

Samenwerking ondersteunen, onder meer via energiegemeenschappen.

2. Activiteiten

1. Energiebesparing
1.1 Gemeentelijk vastgoed verduurzamen en MJOP opstellen
1.2 Maatschappelijk vastgoed en gemeenschapshuizen verduurzamen
1.3 Aanpak energiearmoede (SPUK energiearmoede)
1.4 Nationaal Isolatieprogramma (SPUK LAI)
1.5 Energiebesparingsaanpak aanvullende doelgroepen en gebieden opstellen
1.6 Energiebesparingsaanpak uitvoeren
1.7 MKB verduurzamen, inclusief monitoring en informatieplicht

2. Warmte
2.1 Warmteprogramma opstellen (uiterlijk eind 2027)
2.2 Warmteprogramma uitvoeren
2.3 Pilot groen gas: businesscase en energiegemeenschap
2.4 Energiegemeenschappen en energyhubs stimuleren en opzetten
2.5 Soortenmanagementplan monitoren
2.6 Regionale afstemming warmte

3. Elektriciteit
3.1 Pilottraject vijf zonneparken evalueren
3.2 Uitrol publieke laadinfrastructuur uitvoeren
3.3 Knelpunten en systeemanalyse netcongestie
3.4 Verzwaring elektriciteitsnet faciliteren
3.5 Netcongestie oplossen: bedrijventerreinen en achter de meter (flexscans)
3.6 Beleidsregels energieopslag opstellen
3.7 Behoefte laadpleinen en snelladen verkennen

4. Proces en organisatie
4.1 Informatievoorziening duurzaamheid voor inwoners
4.2 Campagnes voor inwoners
4.3 Samenwerken met woningcorporaties
4.4 Gastlessen op scholen
4.5 Duurzame energie gemeentelijke gebouwen inkopen en monitoren
4.6 Gemeentelijk wagenpark elektrificeren (laadpunten en EV’s)
4.7 Interne bewustwordingsworkshops (Cittaslow en Duurzaamheid)
4.8 Integraliteitskansen verkennen en benutten
4.9 Energievisie monitoren: evaluatie en plan van aanpak
4.10 Energievisie monitoren: inrichting en uitvoering
4.11 Uitvoering opgaven energietransitie coördineren
4.12 Externe communicatie- en participatiestrategie opstellen
4.13 Bovengemeentelijke middelen verwerven en verantwoorden
4.14 Uitvoeringsprogramma 2029–2030 opstellen
4.15 Gemeentelijke regelgeving energietransitie inventariseren en optimaliseren

Energiebesparing

Energiebesparing vormt het fundament van de energievisie. Wat inwoners, bedrijven en instellingen besparen, hoeven zij niet in te kopen. Een lagere energievraag beperkt bovendien de benodigde opwek en belasting van het energiesysteem.

We zetten de ondersteuning bij energiearmoede en woningisolatie voort. Met het Nationaal Isolatieprogramma en de Gids Duurzaamheid helpen we huishoudens voor wie verduurzamen niet vanzelfsprekend is. Voor het MKB combineren we begeleiding met monitoring en afstemming over de informatieplicht.

De gemeente geeft zelf het voorbeeld door het eigen vastgoed te verduurzamen en maatregelen te verbinden aan het meerjarenonderhoudsplan. Ook maatschappelijk vastgoed en gemeenschapshuizen krijgen aandacht.

In 2027 werken we een aanvullende aanpak uit voor doelgroepen en gebieden die de bestaande regelingen onvoldoende bereiken. Voor de uitvoering is in beide jaren inzet geraamd. We stemmen de aanpak af op het warmteprogramma en de bredere duurzaamheidsopgaven.

Nr.	Activiteit	Type	2027		2028		Status	Dekking
			H1	H2	H1	H2		
1.1	Gemeentelijk vastgoed verduurzamen en MJOP opstellen	Structureel					Bestaand	
1.2	Maatschappelijk vastgoed en gemeenschapshuizen verduurzamen	Structureel					Bestaand	
1.3	Aanpak energiearmoede (SPUK energiearmoede)	Structureel					Bestaand	
1.4	Nationaal Isolatieprogramma (SPUK LAI)	Structureel					Bestaand	
1.5	Energiebesparingsaanpak aanvullende doelgroepen en gebieden opstellen	Project			–	–	Nieuw	
1.6	Energiebesparingsaanpak uitvoeren	Structureel					Nieuw	
1.7	MKB verduurzamen, inclusief monitoring en informatieplicht	Structureel					Bestaand	

Legenda H1 = jan–jun, H2 = jul–dec

Bestaand: gedekt

Nieuw: aanvullend budget nodig

Leeg = halfjaar nog in te vullen binnen het geraamde uitvoeringsjaar. – = geen inzet geraamd.
De financiële toelichting staat in hoofdstuk 4: Middelen.

Warmte

De warmtetransitie heeft in Echt-Susteren strategische prioriteit. Het warmteprogramma vormt de basis voor keuzes over duurzame warmteoplossingen en de volgorde waarin buurten en wijken aan de slag gaan. Het programma staat uiterlijk eind 2027 gepland.

Voor de uitvoering is in 2027 en 2028 capaciteit geraamd. Concrete gebieden, technieken en vervolgstappen volgen uit het warmteprogramma. Daarbij verbinden we isolatie en betaalbaarheid met de mogelijkheden van het elektriciteitsnet en betrekken we inwoners en partners vroegtijdig.

De pilot groen gas onderzoekt de businesscase en de rol van een energiegemeenschap. Zo verkennen we hoe lokale partijen kunnen deelnemen en profiteren. Dit loopt naast de ondersteuning van energiegemeenschappen en energyhubs, waarin lokale vraag en aanbod samenkomen.

Monitoring van het soortenmanagementplan ondersteunt een zorgvuldige uitvoering. Regionale afstemming helpt om warmtebronnen en infrastructuur in samenhang te bekijken. Zo houden we de lokale aanpak verbonden met ontwikkelingen buiten de gemeente.

Nr.	Activiteit	Type	2027		2028		Status	Dekking
			H1	H2	H1	H2		
2.1	Warmteprogramma opstellen (uiterlijk eind 2027)	Project			–	–	Bestaand	
2.2	Warmteprogramma uitvoeren	Project					Nieuw	
2.3	Pilot groen gas: businesscase en energiegemeenschap	Project					Bestaand	
2.4	Energiegemeenschappen en energyhubs stimuleren en opzetten	Structureel					Nieuw	
2.5	Soortenmanagementplan monitoren	Project					Nieuw	
2.6	Regionale afstemming warmte	Structureel					Bestaand	

Legenda H1 = jan–jun, H2 = jul–dec

Bestaand: gedekt

Nieuw: aanvullend budget nodig

Leeg = halfjaar nog in te vullen binnen het geraamde uitvoeringsjaar. – = geen inzet geraamd.
De financiële toelichting staat in hoofdstuk 4: Middelen.

Elektriciteit

De toenemende elektriciteitsvraag en netcongestie vragen om meer aandacht voor het energiesysteem als geheel. Echt-Susteren richt zich daarom op het beter benutten en uitbreiden van het net, in samenwerking met de netbeheerders en lokale partijen.

In 2027 brengen we knelpunten en de werking van het systeem in beeld. We faciliteren netverzwaring en zoeken met bedrijven naar oplossingen, zoals flexibiliteit, samenwerking op bedrijventerreinen en maatregelen achter de meter. De analyse helpt om de inzet te richten op uitvoerbare oplossingen.

De evaluatie van het pilottraject met vijf zonneparken levert lessen op voor toekomstige afwegingen. Grootschalige zonne-energie heeft volgens de energievisie geen prioriteit. Nieuwe initiatieven moeten aantoonbaar bijdragen aan een beter functionerend energiesysteem. Beleidsregels voor opslag geven hiervoor nadere kaders.

We zetten de uitrol van publieke laadinfrastructuur voort. In 2028 verkennen we de behoefte aan laadpleinen en snelladen. De ontwikkeling van laadinfrastructuur stemmen we af op de beschikbare netcapaciteit en ruimtelijke mogelijkheden.

Nr.	Activiteit	Type	2027		2028		Status	Dekking
			H1	H2	H1	H2		
3.1	Pilottraject vijf zonneparken evalueren	Project			–	–	Nieuw	
3.2	Uitrol publieke laadinfrastructuur uitvoeren	Structureel					Bestaand	
3.3	Knelpunten en systeemanalyse netcongestie	Project			–	–	Nieuw	
3.4	Verzwaring elektriciteitsnet faciliteren	Structureel					Nieuw	
3.5	Netcongestie oplossen: bedrijventerreinen en achter de meter (flexscans)	Project					Bestaand	
3.6	Beleidsregels energieopslag opstellen	Project			–	–	Nieuw	
3.7	Behoefte laadpleinen en snelladen verkennen	Project	–	–			Nieuw	

Legenda H1 = jan–jun, H2 = jul–dec

Bestaand: gedekt

Nieuw: aanvullend budget nodig

Leeg = halfjaar nog in te vullen binnen het geraamde uitvoeringsjaar. – = geen inzet geraamd.
De financiële toelichting staat in hoofdstuk 4: Middelen.

Proces en organisatie

De activiteiten binnen proces en organisatie maken de uitvoering van de andere thema’s mogelijk. Ze zorgen voor samenhang, duidelijke verantwoordelijkheden en een herkenbare aanpak voor inwoners, bedrijven en maatschappelijke partners.

Informatievoorziening en campagnes helpen inwoners bij concrete verduurzamingsstappen. Samenwerking met woningcorporaties en gastlessen op scholen zetten we voort. De communicatie- en participatiestrategie verbindt deze inzet en geeft richting aan het betrekken van doelgroepen bij projecten.

Ook binnen de gemeente vraagt de transitie om actie. We kopen duurzame energie in, volgen het gebruik in onze gebouwen en zetten de elektrificatie van het wagenpark voort. Bewustwordingsworkshops en afstemming met het programma Duurzaamheid helpen om kansen tussen beleidsvelden te benutten.

We organiseren de coördinatie van de uitvoering en richten monitoring in om voortgang en effecten te volgen. Daarbij horen het verwerven en verantwoorden van subsidies en het oplossen van knelpunten in gemeentelijke regels. De inzichten uit de uitvoering gebruiken we in 2028 voor het programma 2029–2030.

Nr.	Activiteit	Type	2027		2028		Status	Dekking
			H1	H2	H1	H2		
4.1	Informatievoorziening duurzaamheid voor inwoners	Structureel					Bestaand	
4.2	Campagnes voor inwoners	Structureel					Bestaand	
4.3	Samenwerken met woningcorporaties	Structureel					Bestaand	
4.4	Gastlessen op scholen	Structureel					Bestaand	
4.5	Duurzame energie gemeentelijke gebouwen inkopen en monitoren	Structureel					Bestaand	
4.6	Gemeentelijk wagenpark elektrificeren (laadpunten en EV’s)	Structureel					Bestaand	
4.7	Interne bewustwordingsworkshops (Cittaslow en Duurzaamheid)	Structureel					Bestaand	
4.8	Integraliteitskansen verkennen en benutten	Structureel					Nieuw	
4.9	Energievisie monitoren: evaluatie en plan van aanpak	Project			–	–	Nieuw	
4.10	Energievisie monitoren: inrichting en uitvoering	Structureel					Nieuw	
4.11	Uitvoering opgaven energietransitie coördineren	Structureel					Nieuw	
4.12	Externe communicatie- en participatiestrategie opstellen	Project			–	–	Nieuw	
4.13	Bovengemeentelijke middelen verwerven en verantwoorden	Structureel					Nieuw	
4.14	Uitvoeringsprogramma 2029–2030 opstellen	Project	–	–			Nieuw	
4.15	Gemeentelijke regelgeving energietransitie inventariseren en optimaliseren	Project			–	–	Nieuw	

Legenda H1 = jan–jun, H2 = jul–dec

Bestaand: gedekt

Nieuw: aanvullend budget nodig

Leeg = halfjaar nog in te vullen binnen het geraamde uitvoeringsjaar. – = geen inzet geraamd.
De financiële toelichting staat in hoofdstuk 4: Middelen.

3. Capaciteit

Voor de uitvoering is jaarlijks circa 11,5 fte directe inzet nodig. De grafiek toont de totale behoefte voor alle activiteiten samen.

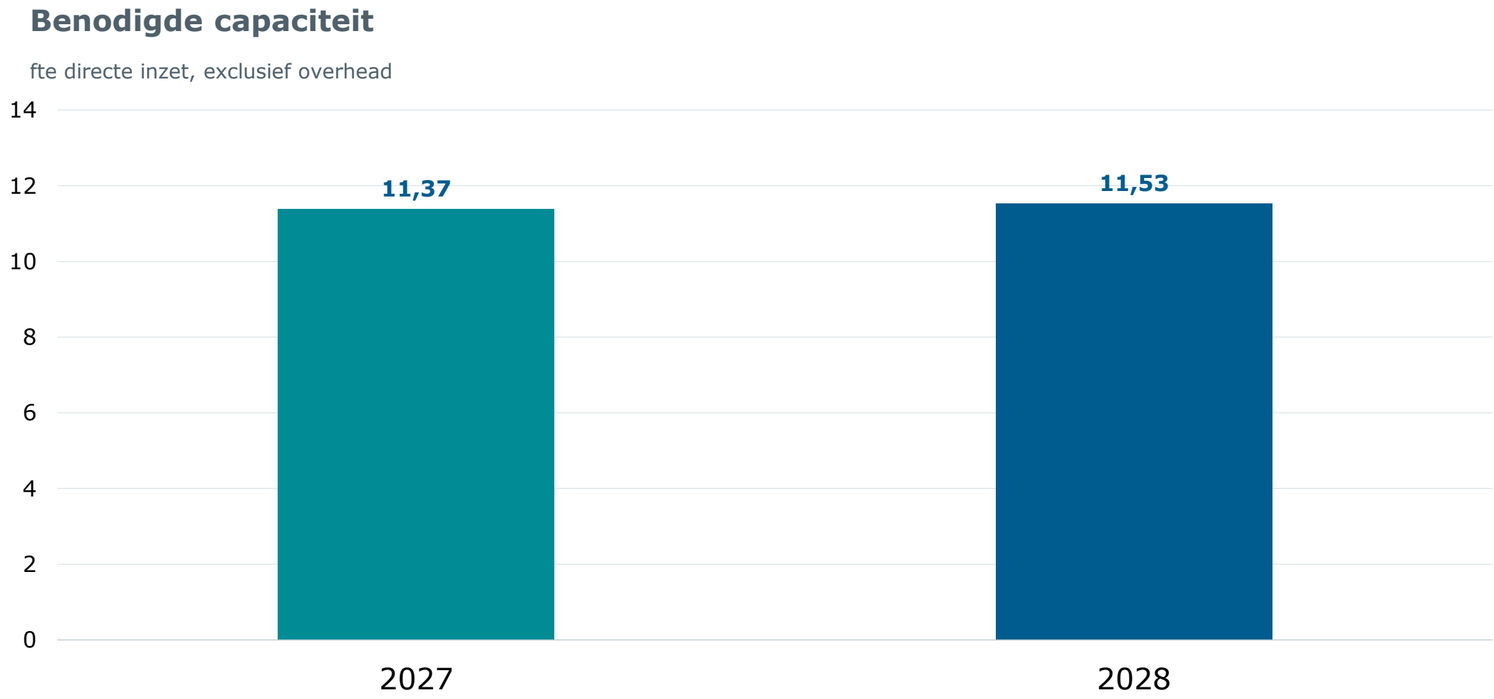
Toelichting capaciteit

De raming omvat bestaande taken en nieuwe inzet. Volgens de personeelsraming is er in 2027 een tekort van 2,35 fte en in 2028 een tekort van 2,13 fte.

Beoogde versterking

Een derde Gids Duurzaamheid is reeds beoogd. Daarnaast vraagt het thema warmte, op basis van de opgenomen activiteiten, om een projectleider warmtetransitie voor de uitvoering van het warmteprogramma en de samenhangende warmteactiviteiten.

De 20% overhead telt mee in de personeelskosten, maar niet in de hier getoonde directe inzet.

4. Middelen

De totaal benodigde middelen voor dit uitvoeringsprogramma zijn:

2027: € 1.926.438

2028: € 1.901.218

Deze bedragen volgen uit de onderliggende begroting voor het uitvoeringsprogramma van Echt-Susteren.

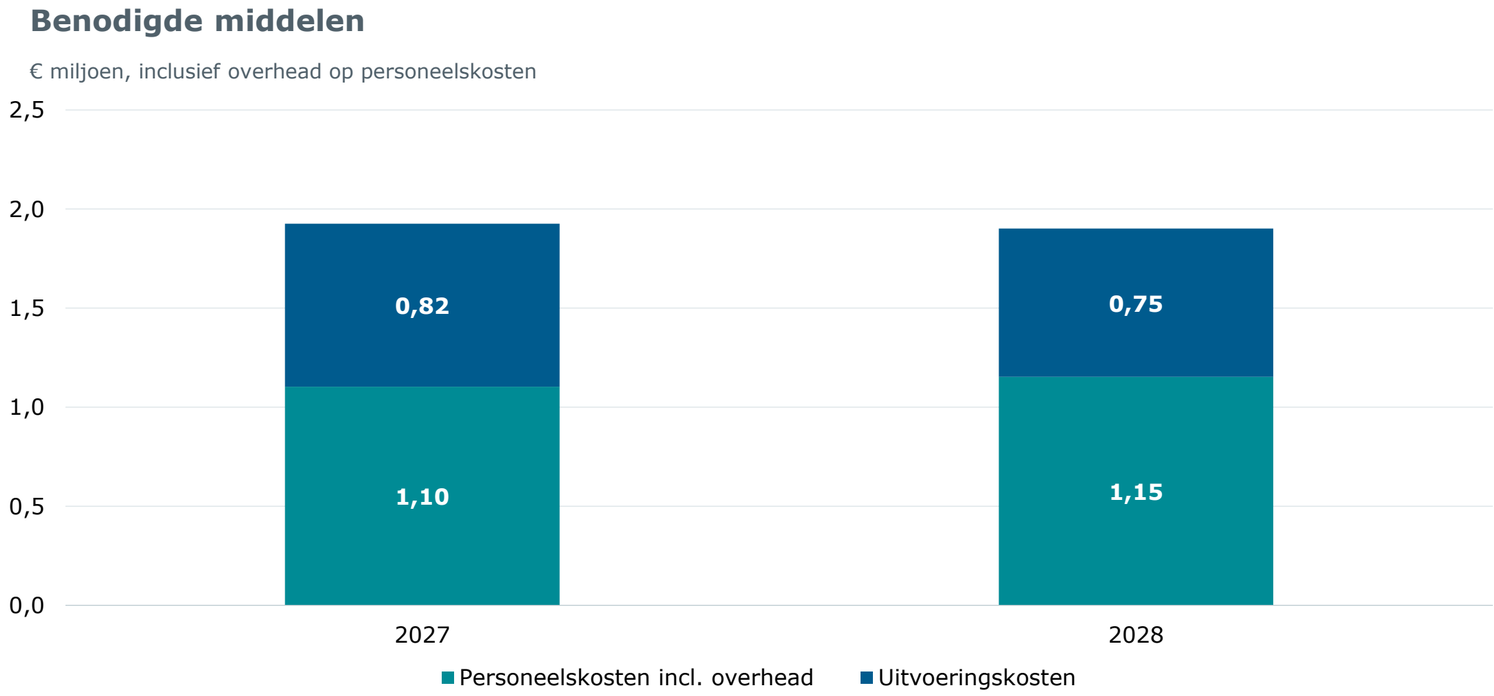
Toelichting benodigde middelen

De begroting onderscheidt per activiteit personeelskosten en uitvoeringskosten. Uitvoeringskosten omvatten onder meer onderzoek, externe opdrachten en specifieke communicatie. Investeringen vallen buiten deze raming. Voor grotere projecten volgt zo nodig een afzonderlijk investeringsbesluit.

De personeelsraming gaat uit van salarisschalen en inhuurtarieven en bevat 20% overhead. De grafiek toont beide kostensoorten. De volledige kolom geeft de totale kosten per jaar weer.

Dekking

CDOKE dekt de benodigde personeelskosten. Vanuit de SPUK Lokale Aanpak Isolatie (LAI) is budget beschikbaar voor inwoners om isolatiemaatregelen te nemen; dit is niet in de uitvoeringskosten meegenomen aangezien dit budget volledig gereserveerd is.

5. Aan de slag

Na vaststelling werken we de activiteiten uit in concrete opdrachten en brengen we de benodigde capaciteit en middelen op orde. De inzet richt zich op voortgang binnen de beschikbare netcapaciteit en op ondersteuning die past bij de mogelijkheden van inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties.

Start en verantwoordelijkheden

De voorgestelde werkwijze is om per activiteit een ambtelijk eigenaar aan te wijzen en het beoogde resultaat, de planning, partners en het budget vast te leggen. Bij nieuwe activiteiten hoort een duidelijke opdracht. Voor de start toetsen we de beschikbare capaciteit, eventuele inhuur en de financiële dekking.

De halfjaarplanning vullen we nader in zodra de opdrachten en afhankelijkheden duidelijk zijn. Waar capaciteit of middelen ontbreken, leggen we keuzes voor over prioriteit, fasering of aanvullende inzet. Zo verbinden we de ambities aan uitvoerbare afspraken.

Samenhang in de uitvoering

De coördinatie van de energietransitie bewaakt de samenhang tussen activiteiten en het programma Duurzaamheid. In buurten verbinden we het warmteprogramma met isolatie, netverzwaring en communicatie. Op bedrijventerreinen stemmen we besparing, flexibiliteit en collectieve energieoplossingen op elkaar af.

We werken daarbij samen met inwoners, woningcorporaties, ondernemers en netbeheerders. De communicatie- en participatiestrategie bepaalt hoe we doelgroepen informeren en betrekken. We maken duidelijk waar partijen kunnen meedenken en welke kaders al vaststaan.

Voortgang en bijsturing

De energievisie voorziet in een jaarlijkse monitoringsrapportage. Daarin volgen we de ontwikkeling van het energiesysteem en de voortgang van activiteiten. Voor de programmasturing stellen we voor ook capaciteit, budgetbesteding en knelpunten periodiek te bespreken binnen de bestaande gemeentelijke rapportagestructuur.

Bij vertraging of gewijzigde randvoorwaarden beoordelen we welke aanpassing nodig is. De leidende principes uit de energievisie blijven het afwegingskader. Besluiten over extra middelen of een andere prioritering leggen we voor aan het bevoegde bestuur.

Actualisatie in 2028

In 2028 evalueren we de uitvoering en bereiden we het uitvoeringsprogramma 2029–2030 voor. Daarbij benutten we de monitoring, ervaringen van partners en de voortgang van het warmteprogramma. Zo sluiten de volgende activiteiten aan op de opgave richting 2050 en de koers van de energievisie tot en met 2030.